

Handläggare
Jonas Zackrisson
Telefon: 08 - 508 25 169

Till
Socialnämnden 2018-02-20

Redovisning lex Sarah 2017

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna redovisningen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Jenny Swärd
Avdelningschef

Lisa Cadenius
Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har under år 2017 mottagit 15 rapporter om misstänkta missförhållanden enligt lex Sarah. Nio rapporter har avskrivits innan utredning inletts då det rapporterade ej bedömts utgöra ett missförhållande inom ramen för lex Sarah. Två rapporterade händelser har efter utredning bedömts utgöra missförhållanden inom ramen för lex Sarah. Fyra rapporter har avskrivits efter färdigställd utredning då det rapporterade ej bedömts utgöra ett missförhållande inom ramen för lex Sarah. De missförhållanden som uppmärksammas och rapporteras till förvaltningen härstammar huvudsakligen från avvikelser kring rutiner, riktlinjer eller arbetssätt.

Bakgrund

Som del av ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete ingår att på årsbasis redovisa förvaltningens arbete med lex Sarah. Med lex Sarah avses de regler om vissa skyldigheter för anställda att rapportera och för dem som bedriver verksamhet att åtgärda när det gäller missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten. I Stockholms stad är det de nämnder som handlägger eller utför någon form av verksamhet enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS) som omfattas av dessa bestämmelser. Socialnämnden har delegerat beslutsfattande i lex Sarah-ärenden till avdelningschef vid

Socialtjänstavdelningen. Socialnämndens individutskott tar del av samtliga ärenden och handlingar som rör lex Sarah-ärendena.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen och avdelningen för nyanlända och behandlats i förvaltningsgrupp 2018-02-14, samt funktionshindersrådet 2018-02-15.

Ärendet

En genomgång har gjorts av samtliga inkomna lex Sarah-rapporter, utredningar och beslut under år 2017.

Inkomna lex Sarah-rapporter och information

Förvaltningen har under år 2017 mottagit 15 rapporter om misstänkta missförhållanden enligt lex Sarah.

Tabell 1: Antal inkomna rapporter per verksamhetsområde

Barn & ungdom	4
Ekonomiskt bistånd	2
Funktionsnedsättning	6
Vuxen/missbruk	3
Totalt	15

Under år 2016 inkom sammanlagt 31 lex Sarah-rapporter till förvaltningen. Antalet inkomna rapporter under år 2017 har därmed halverats. Under år 2016 rapporteras majoriteten av missförhållandena från verksamheter inom enheten för ensamkommande barn och ungdomar. Minskningen under år 2017 kan till viss del förklaras genom att antalet verksamheter inom enheten för ensamkommande har minskat, men framförallt genom att färre verksamheter överlag rapporterar missförhållanden. Socialt Ansvarig Samordnare (SAS) fortsätter arbetet med att aktivt träffa verksamheterna regelbundet och informera om avvikelshantering och lex Sarah i syfte att öka medvetenheten och hålla diskussionen levande, samt öka rapporteringen.

Inkomna rapporter kategoriseras utifrån åtta kategorier, beroende på vad som rapporteras. Missförhållanden enligt lex Sarah är ofta komplexa och kan härledas till flera kategorier, men i denna redovisning tas enbart hänsyn till huvudsaklig kategorisering.

Tabell 2: Antal och typ av missförhållande som rapporterats
 EK.

	BoU	bist.	FH	Vux	Totalt:
Brister i bemötande					0
Brister i fysisk miljö, utrustning, teknik	1		2		3
Brister i rättssäkerhet		1		2	3
Brister i utförande av insats	2		2		4
Ekonomiska övergrepp					0
Fysiska övergrepp					0
Psykiska övergrepp					0
Sexuella övergrepp			1	1	2
Övrigt	1	1	1		3
Totalt:	4	2	6	3	15

Inkomna rapporter som ej avser missförhållanden

När en rapport om ett missförhållande eller en påtaglig risk för sådant tas emot, görs i första skedet en bedömning om det rapporterade avser ett missförhållande enligt lex Sarah. Bedömning görs av SAS utifrån rådande bestämmelser och riktlinjer för lex Sarah. I de fall bedömning görs att det rapporterade inte avser ett missförhållande inom ramen för lex Sarah, tas ett ställningstagande att inte inleda utredning. Ställningstagandet fattas av avdelningschef och dokumenteras på rapporten. Huvudsakligen rör det sig istället om kvalitetsavvikelser där det inte finns någon direkt konsekvens för den enskilde. Under år 2017 togs ställningstaganden att inte inleda utredning för nio inkomna lex Sarah-rapporter.

Tabell 3: Antal ställningstaganden att ej inleda utredning

Barn & ungdom	2
Ekonomiskt bistånd	1
Funktionsnedsättning	5
Vuxen/missbruk	1
Totalt:	9

När en utredning om ett missförhållande färdigställts fattas ett beslut om huruvida det rapporterade utgör ett missförhållande eller inte. I sammanlagt fyra av de utredningar som genomfördes under år 2017 fattades beslut att det rapporterade ej utgjorde något missförhållande eller påtaglig risk för sådant.

Tabell 4: Antal utredningar som ej avser missförhållanden

Barn & ungdom	2
Ekonomiskt bistånd	1
Funktionsnedsättning	1
Vuxen/missbruk	
Totalt:	4

Missförhållanden

Inkomna rapporter som bedöms avse missförhållanden enligt lex Sarah fördelas till en lex Sarah-ansvarig som utreder och kartlägger händelseförloppet. Förvaltningen har tio tjänstemän, fördelade mellan avdelningarnas olika enheter, som bland annat utreder lex Sarah-ärenden. SAS samordnar och ansvarar för utredargruppen. Av de rapporter som inkommit under år 2017 avser sammanlagt två utredningar missförhållanden enligt lex Sarah.

Tabell 5: Antal utredningar som avser missförhållanden

Barn & ungdom	
Ekonomiskt bistånd	
Funktionsnedsättning	
Vuxen/missbruk	2
Totalt:	2

Tabell 6: Antal och typ av fastslagna missförhållanden

	BoU	EK. bist.	FH	Vux	Totalt:
Brister i bemötande					0
Brister i fysisk miljö, utrustning, teknik					0
Brister i rättssäkerhet			1		1
Brister i utförande av insats					0
Ekonomiska övergrepp					0
Fysiska övergrepp					0
Psykiska övergrepp					0
Sexuella övergrepp				1	1
Övrigt					0
Totalt:	0	0	0	2	2

Allvarliga missförhållanden

Av bestämmelserna för lex Sarah framgår att missförhållanden som bedöms som allvarliga ska anmälas till Inspektionen för Vård och Omsorg. För att ett missförhållande ska bedömas som allvarligt ska den inträffade händelsen medföra allvarliga hot mot eller konsekvenser för den enskildes liv, hälsa, eller säkerhet. Av de fastslagna missförhållanden som utretts under år 2017 har inga rapporterade händelser bedömts utgöra allvarliga missförhållanden eftersom att några sådana konsekvenser ej föreligger.

Åtgärder

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs inom all socialtjänst. Syftet är att identifiera och avhjälpa brister för att motverka att de missförhållanden eller risker för sådana som uppmärksammas uppstår igen. Vid rapportering av ett missförhållande ska verksamheten uppge vilka åtgärder som vidtagits, dels för att avhjälpa missförhållandet och dels för att motverka att liknande missförhållanden uppstår igen. De missförhållanden som uppmärksammas och rapporteras till förvaltningen härstammar huvudsakligen från avvikelser kring rutiner, riktlinjer eller arbetssätt. Följaktligen är således de vanligaste åtgärderna översyner av dessa och riktade kunskapsinsatser. SAS arbetar aktivt med att följa upp lex Sarah-utredningarna och de åtgärder som verksamheterna lyfter i samband med rapporteringen för att säkerställa att de får en bestående effekt.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att det inte är relevant genomföra någon jämställdhetsanalys i detta ärende. Syftet med lex Sarah är att stärka verksamheterna i deras kvalitetsarbete genom att granska identifierade brister och systemfel, oberoende av den drabbade individens kön.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Socialnämnden godkänner redovisningen.